

III Jornades de llengua i literatura:
Nous temps, nova gramàtica

 COL·LEGI OFICIAL DE DOCTORS
I LLICENCIATS EN FILOSOFIA I LLETRES
I EN CIÈNCIES DE CATALUNYA

Formació de tutors de treballs de recerca de batxillerat

Núria Alturo

Departament de Filologia Catalana i Lingüística General
Màster de formació del professorat de secundària obligatòria i batxillerat,
formació professional i ensenyament d'idiomes

<http://filcat.ub.edu>

1. L'assignatura
2. Activitats de contextualització
3. Activitats per practicar la tutorització del procés de la recerca
4. Anem millorant
5. Premi FilCat.UB

L'assignatura

Assignatura del Màster de formació del professorat de la Universitat de Barcelona:

“Metodologia de la investigació científica aplicada a la llengua i la literatura catalanes”

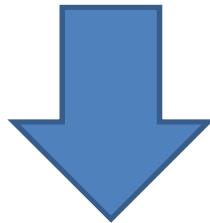
Materials docents (2a. edició):

<http://hdl.handle.net/2445/106463>

Evolució de l'assignatura:

- Ensenyar a fer recerques pròpies.
- Conèixer els conceptes, els mètodes i els recursos per a la recerca sobre la llengua i la literatura catalanes.

- Ajudar a **comprendre** el **procés** i la **comunicació** de la recerca per tal d'**acompanyar** la recerca d'altres.
- Aprendre per **TUTORITZAR**.

Materials docents:

- Contextualització: normativa, centres, experiències.
- Recursos per a la recerca.
- Separació clara entre el procés i la comunicació de la recerca.
- Èmfasi en el procés.
- Perspectiva del tutor.
- Activitats a partir de treballs reals d'estudiants de batxillerat.

Activitats de contextualització

Què és per als instituts un ‘treball de recerca’?

No tots els treballs acadèmics que es presenten com a “treballs de recerca de batxillerat” són treballs de recerca. Alguns són treballs creatius, d’altres són o bé informes o bé resums del que diu la bibliografia sobre un tema determinat.

Quan us trobeu treballant en un institut haureu d’arribar a acords amb altres col·legues sobre la tipologia dels treballs admissibles. Tingueu en compte, en aquest cas, la normativa sobre treballs de recerca, i procureu que la tipologia de treballs admesos permeti a l’estudiant demostrar les competències que es defineixen en el currículum de batxillerat.

Treballar per
aprendre

Informe, resum

Treballar per
comprendre

Treball de recerca

Treballar per
fer

Treball creatiu,
treball aplicat

**Activitats per
practicar la
tutorització del
procés de la recerca**

Dificultats principals que es treballen:

- Confusió entre el procés de la recerca i la comunicació de la recerca.
- Confusió entre tema i pregunta inicial.
- Pensar que les hipòtesis són el punt de partida.
- Confusió entre objectius i anàlisi.
- Dificultat per definir els conceptes i els indicadors.
- No provar els instruments d'avaluació.
- Usar les dades per il·lustrar, no per analitzar.

CONFUSIÓ ENTRE TEMA I PREGUNTA INICIAL

Tema

El català del Camp de Tarragona

Pregunta

Quines diferències hi ha entre els pobles del Camp de Tarragona pel que fa al català?

És una bona pregunta?

Qualitats d'una bona pregunta inicial:

1. Claredat: formulada de manera precisa (sense vaguetats, ambigüitats, contradiccions), concisa i unívoca.

La pregunta està formulada de manera concisa i unívoca, i en aquest sentit és prou bona; però no és prou precisa: no diu si es refereix a diferències en la gramàtica o en els usos de la llengua.

Qualitats d'una bona pregunta inicial:

2. Viabilitat: suposa fer un treball que és assumible pel que fa al temps i els recursos disponibles.

La pregunta no és viable: no hi ha temps per estudiar TOTS els aspectes del català de TOTS els pobles del Camp de Tarragona.

Qualitats d'una bona pregunta inicial:

3. Pertinència: ha de conduir el treball a una comprensió del problema que es planteja. No n'hi ha prou amb una recollida acrítica d'informacions, i tampoc són pertinents els treballs que pretenen justificar un judici moral o fer prediccions sobre el futur.

Tal com està formulada, la pregunta ens pot portar a fer una recollida acrítica d'informacions. En aquest sentit, és poc pertinent.

CONCEPTES PER COMPRENDRE I INDICADORS PER OBSERVAR

CONCEPTES	DIMENSIONS	COMPONENTS	INDICADOR
Humor	Recurs	Discursiu	Acudits L'absurd Contrastos Gags
		Altres	

Taxonomia de textos humorístics. No ens serveix com a model d'anàlisi; el que volem és comprendre el concepte d'humor i utilitzar els indicadors per determinar si en un text hi ha humor.

Concepte: HUMOR

DIMENSIONS	COMPONENTS	INDICADORS	
Psicològica	Conducta dels personatges	Conductes innocents i forassenyades	
	Emocions dels personatges	La situació els supera	
Narrativa	Presentació dels fets	La conducta del personatge es presenta com si fos normal	
	Selecció dels fets	Històries quotidianes	
	Text		El personatge divaga
			Hi ha ironia

PROVAR ELS INSTRUMENTS D'AVALUACIÓ

Provar els instruments d'avaluació ens permet reduir el risc d'obtenir dades que no podrem fer servir.

En una enquesta, per exemple, les preguntes han de ser molt precises. Si no ho són, correm el risc que els informants les interpretin (i les responguin!) de manera diferent.

“La teva família parla català? Sí o no?”

Es refereix als pares?, als pares i germans?, a tots els parents?

“Els teus pares parlen català? Sí o no?”

Si un parla català i l'altre no, és possible que per a situacions similars obtinguem respostes diferents: algú dirà que sí perquè almenys un del dos el parla, i un altre dirà que no perquè no el parlen tots dos.

ANALITZAR DADES NO ÉS “DONAR DADES”, SINÓ INTERPRETAR, VALIDAR... ANAR DE LES PREGUNTES AL CONCEPTE

Llengua inicial del pare (%)	6è primària	1r ESO
Català	22,5	22,0
Català i castellà	10,8	10,3
Castellà	53,6	54,1
Altres llengües i combinacions	13,1	13,6
Total	100,0	100,0

(Bretxa, 2014, <http://tdx.cat/handle/10803/145561>)

Llengua inicial del pare 1r ESO	Català	6è Català i castellà	Primària Castellà	Altres	Total
Català	18,3	2,6	0,8	0,2	22,0
Cat. i cast.	2,1	3,6	4,6	0,0	10,3
Castellà	1,9	4,5	47,2	0,5	54,1
Altres	0,1	0,1	0,9	12,4	13,6
Total	22,5	10,8	53,6	13,1	100,0

Creuar les dades ens permet descobrir una realitat més complexa: un 4,5% dels entrevistats que identificaven el pare com a bilingüe inicial a 6è de primària, a 1r d'ESO l'identifiquen com a castellanoparlant; i un 4,6% dels que l'identificaven com a castellanoparlant a 6è de primària, a 1r d'ESO l'identifiquen com a bilingüe familiar.

Anem millorant

Millores en preparació:

- Incloure exemples de treballs en procés d'elaboració (propostes, esborranys), de qualitat diversa, perquè el tutor en formació pugui reflexionar sobre el procés i practicar la forma d'intervenir-hi.
- Afegir més solucions a les propostes d'activitats, per orientar millor els alumnes de màster.

- Dins de les limitacions de l'assignatura (8 sessions de classe), ampliar alguns aspectes:
 - ✓ Bons exemples
 - ✓ Gestió de la tutoria
 - ✓ Habilitats del tutor
 - ✓ Motivació
 - ✓ Avaluació
- Presentar i comentar experiències i projectes de promoció de la recerca a secundària i batxillerat (d'instituts, associacions i organismes públics i privats).

5a edició del premi

Resolució i data de lliurament del premi

Els noms dels finalistes es donaran a conèixer el dia 24 d'abril del 2018. La resolució definitiva dels premis es farà pública el 3 de maig del 2018 en un acte oficial a la Facultat de Filologia de la Universitat de Barcelona, al qual assistiran els finalistes, els tutors dels treballs i els acompanyants que els finalistes indiquin.

FilCat.UB
[2018]

Comissió organitzadora

Montserrat Adam, Anna Alberni, Josep Besa, Emili Boix, Glòria Casals, Josep Maria Domingo, Jordi Fortuny, Maria-Rosa Lloret, Clàudia Pons-Moll, Anna Maria Villalonga i Arnau Vives [professors i investigadors de l'àrea de Filologia Catalana del Departament de Filologia Catalana i Lingüística General de la Universitat de Barcelona].

**Treballs de recerca
sobre llengua
i literatura catalanes**

Adreçat a alumnes
de segon de batxillerat

Més informació

Clàudia Pons-Moll
premi@filcat.ub.edu
Edifici Josep Carner, 4t pis
Gran Via de les Corts Catalanes, 585
08007 Barcelona
Telèfon: 93 403 56 12
<http://filcat.ub.edu/>
<http://filcat.ub.edu/premi-filcatub>

Segueix-nos a

www.facebook.com/FilCatUB

fil
cat

SANTILLANA
GRUP PROMOTOR
jollibre

Departament de Filologia
Catalana i Lingüística General

Universitat de Barcelona
www.ub.edu/filcat

Premi FilCat.UB

Termini: 9 d'abril

<http://filcat.ub.edu/premi-filcatub>

Gràcies